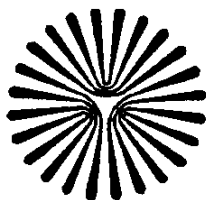

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه پیام نور استان البرز

نام مرکز: کرج

پایان نامه

برای دریافت مدرک کارشناسی ارشد

رشته حقوق جزا و جرم‌شناسی

بخش علمی الهیات و علوم اسلامی

عنوان پایان نامه:

جرم‌شناسی تروریسم

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر عبدالعلی توجهی

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر کیومرث عزتی پور

بهمن ۱۳۹۰

اینجانب حمیده جوادی پور دانشجوی ورودی سال ۸۶-۸۷ مقطع کارشناسی ارشد رشته حقوق جزا و جرم‌شناسی گواهی می‌نمایم چنانچه در پایان‌نامه خود از فکر، ایده و نوشته دیگری بهره گرفته‌ام با نقل قول مستقیم یا غیر مستقیم منبع و ماخذ آن را نیز در جای مناسب ذکر کرده‌ام. بدیهی است مسئولیت تمامی مطالبی که نقل قول دیگران نباشد بر عهده خویش می‌دانم و جوابگوی آن خواهم بود.

دانشجو تأیید می‌نماید که مطالب مندرج در این پایان‌نامه (رساله) نتیجه تحقیقات خودش می‌باشد و در صورت استفاده از نتایج دیگران مرجع آن را ذکر نموده است.

حمیده جوادی پور

تاریخ و امضاء

اینجانب حمیده جوادی پور دانشجوی ورودی سال ۸۶-۸۷ مقطع کارشناسی ارشد رشته حقوق جزا و جرم‌شناسی گواهی می‌نمایم چنانچه بر اساس مطالب پایان‌نامه خود اقدام به انتشار مقاله، کتاب و... نمایم ضمن مطلع نمودن استاد راهنما، با نظر ایشان نسبت به نشر مقاله، کتاب و... و به صورت مشترک و با ذکر نام استاد راهنما مبادرت نمایم.

حمیده جوادی پور

تاریخ و امضاء

کلیه حقوق مادی مترتب از نتایج مطالعات، آزمایشات و نوآوری ناشی از تحقیق موضوع این پایان‌نامه متعلق به دانشگاه پیام نور می‌باشد.

بهمن ۱۳۹۰

تقدیم بہ پدر و مادر نزر کو ارم و ہمسر مہربانم

بسمه تعالی

سپاس وستایش خداوندی را که به بندگانش عزم و اراده بخشید، تابه خواسته هایشان برسند و در این راه انسانهایی را برگزید تارهنما و دستگیرشان باشند .

بجاست از باب (لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق) سپاسگذار و قدردان زحمات عزیزانی باشم که راهنما و دستگیرم بوده اند و زحمات بسیاری را برای اینجانب متقبل شده اند . و در اینجا لازم است از کلیه کسانی

که در طول پروژه مرا یاری دادند بخصوص **جناب آقای دکتر**

توجهی و جناب آقای دکتر عزتی پور سپاس و قدردانی

نمایم. امیدوارم که در تمام مراحل زندگی موفق و پیروز باشند.

چکیده:

تروریسم پدیده ساده و جدیدی نیست بلکه یکی از پیچیده ترین موضوعاتی است که بشر در طول تاریخ خود شاهد بوده و حیات بی گناهان بی شماری را سلب یا تهدید نموده. بالتبع مبارزه با این پدیده ی پیچیده ی بین المللی نیز به آسانی مقدور نخواهد بود و این امر نیاز به عزم جدی جامعه ی بین المللی دارد که آن نیز از طریق همکاری بین المللی میسر است. همکاری های بین المللی نیز نیاز به ابزارهای خاصی دارند که عبارتند از کنوانسیون های بین المللی و همکاری در قالب سازمان های بین المللی «در کنار اقدامات فردی دولت ها». با اوج گیری تروریسم، اقدامات جامعه بین المللی نیز برای مقابله با آن گسترش یافته است. تصویب بیش از ۱۲ کنوانسیون جهانی و ۷ کنوانسیون منطقه ای از این دست می باشد. با توجه به موارد فوق الذکر و گسترش فزاینده اقدامات تروریستی در سالهای اخیر، بالاخص وقوع اقدام تروریستی ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ به نظر می رسد، بایستی این پدیده اجتماعی، سیاسی و نظامی را که امروزه روند فزاینده ای گرفته است هر چه بیشتر تحت نظم و قاعده در آورده و در قبال آن واکنش نشان داد. تاریخ بیانگر آن است که جنایت بین المللی در هر برهه ای از زمان، مفهوم، گسترد و ابعاد خاصی داشته و در حال تحول بوده است. البته آن چیزی که مهم است نفس وجود این مفهوم، صرف نظر از گستره آن در گذر تاریخ می باشد، مفهومی که حاکی از نقض ارزشهای مهم اجتماعی از یک سو و واکنش شدید جامعه از سوی دیگر بوده است. در این پایان نامه با استفاده از روش توصیفی-تحلیلی وبا استفاده از منابع کتابخانه ای در صدد یافتن پاسخ این پرسش بودیم که برای مبارزه با تروریسم در سطح داخلی و بین المللی چه راه‌هایی از منظر جرم‌شناختی وجود دارد بدین منظور مطالب خود را در ضمن سه فصل مطرح کرده ایم و در فصل اول به کلیت

تروریسم پرداخته و در فصل دوم به علل جرایم تروریستی و در فصل سوم به راهکارهای پیشگیری از تروریسم پرداخته ایم. بعنوان نتیجه می توان گفت که علل ارتکاب جرایم تروریستی در دو سطح فردی و اجتماعی قابل شناسایی است و پیشگیری از جرایم تروریستی نیز در هر دو بعد پیشگیری وضعی و اجتماعی قابل تصور است.

واژگان کلیدی: تروریسم، علل فردی، علل اجتماعی، پیشگیری وضعی و پیشگیری اجتماعی

فهرست مطالب

مقدمه	۱
فصل اول: تبیین مفاهیم، پیشینه، جلوه ها و ویژگیهای جرائم تروریستی.....	۳
مبحث اول : مفاهیم و پیشینه	۶
گفتار اول: مفاهیم	۸
الف)واژه تروریسم	۹
۱- مفهوم لغوی.....	۹
۲ - مفهوم اصطلاحی.....	۱۰
ب) واژگان مرتبط	۱۵
۱- محاربه	۱۶
۱-۱- مفهوم لغوی	۱۶
۱-۲- مفهوم اصطلاحی.....	۱۶
۲- بغی	۱۸
۱-۲- مفهوم لغوی	۱۸
۲-۲- مفهوم اصطلاحی.....	۱۹
گفتار دوم : پیشینه تروریسم	۲۱
الف) تروریسم در ایران	۲۱

- ۱- قبل از انقلاب ۲۱
- ۲- بعد از انقلاب اسلامی: ۲۸
- ب) تروریسم در جهان..... ۲۸
- ۱- تروریسم در دوره باستان..... ۲۹
- ۱-۱- یونان..... ۲۹
- ۱-۲- روم..... ۳۰
- ۲- تروریسم در دوران وسطی..... ۳۱
- ۳- تروریسم در دوران جدید..... ۳۳
- ۴- تروریسم در دوران معاصر..... ۳۶
- ۱-۱- فرانسه..... ۳۶
- ۱-۲- روسیه..... ۳۸
- ۱-۳- ایالات متحده آمریکا..... ۳۸
- ۱-۴- آسیا و خاور میانه..... ۳۹
- مبحث دوم : جلوه ها و ویژگی های جرایم تروریستی ۴۰
- گفتار اول : جلوه های تروریسم ۴۱
- الف) تروریسم سیاسی ۴۱
- ب) تروریسم مذهبی..... ۴۲
- ج) تروریسم با سایر انگیزه ها ۴۲

۴۲- تروریسم قومی ۴۲

۴۳- تروریسم اجتماعی ۴۳

۴۳- تروریسم اقتصادی ۴۳

۴۴- گفتار دوم : ویژگی های تروریسم ۴۴

۴۵- الف) تهدید جدی امنیت ۴۵

۴۶- ب) گستردگی و وسعت ۴۶

۴۷- ج) شدت و خامت پیامد های تروریستی ۴۷

۴۸- د) سازمان یافتگی تروریسم ۴۸

فصل دوم : تئوریهای جرم شناسی تروریستی ، تبیین فراوانی و تحلیل عوامل جرائم

۴۹- تروریستی ۴۹

۵۰- مبحث اول : مبانی نظری جرم شناسی تروریسم ۵۰

۵۰- گفتار اول : تئوری های جرم شناسی تروریسم ۵۰

۵۰- الف) ویژگی های جرم شناختی تروریسم ۵۰

۵۱- ۱- رفتار غریزی ۵۱

۵۲- ۲- تعارض نسل ها ۵۲

۵۳- ۳- انتخاب عقلانی ۵۳

۵۴- ۴- ناکامی و محرومیت نسبی ۵۴

- ۵- نابرابری های اجتماعی..... ۵۶
- ۶- عدم شناخت از واقعیت ها..... ۵۷
- مبحث دوم : فراوانی جرایم تروریستی در جهان و ایران..... ۵۹
- گفتار اول : فراوانی تروریسم در جهان..... ۵۹
- گفتار دوم: فراوانی تروریسم در ایران..... ۶۷
- مبحث سوم :تحلیل عوامل جرایم تروریستی..... ۷۴
- گفتار اول : عوامل فردی..... ۷۵
- الف) عوامل زیستی..... ۷۵
- ب) عوامل درونی..... ۷۶
- گفتار دوم : عوامل اجتماعی..... ۷۸
- الف) محیط اجتماعی شخصی..... ۷۸
- ۱- محیط اجتناب ناپذیر..... ۷۹
- ۲- محیط انتخابی..... ۷۹
- ۳- محیط اتفافی..... ۸۱
- ۴- محیط تحمیلی..... ۸۱
- ب) محیط اجتماعی عمومی..... ۸۲
- فصل سوم :آثار تروریسم و ضرورت مقابله با آن و راهکارها..... ۸۴

- مبحث اول : آثار تروریسم و ضرورت‌های مقابله با آن..... ۸۶
- گفتار اول : آثار تروریسم..... ۸۶
- الف) آثار فردی..... ۸۶
- ب) آثار اجتماعی..... ۸۷
- ۱- آثار اقتصادی..... ۸۷
- ۱-۱ خسارات آشکار..... ۸۸
- ۲-۱ خسارات پنهان..... ۸۸
- ۲- آثار زیست محیطی..... ۸۹
- ۳- آثار سیاسی..... ۹۰
- گفتار دوم : ضرورت مقابله با تروریسم در سطح بین المللی..... ۹۱
- الف) ارزش های بنیادین جامعه بین المللی..... ۹۱
- ب) نظم عمومی بین المللی..... ۹۳
- گفتار سوم : تروریسم به عنوان جنایت بین المللی..... ۹۷
- الف) تروریسم به عنوان جنایت بین المللی وابسته در قالب سایر جنایات بین المللی..... ۹۸
- ۱- تروریسم به عنوان جنایت جنگی..... ۹۹
- ۱-۱ اقدامات تروریستی در چارچوب مخاصمه مسلحانه بین المللی:..... ۱۰۰
- ۲-۱ اقدامات تروریستی در چارچوب مخاصمه مسلحانه غیر بین المللی:..... ۱۰۲

- ۲- تروریسم به مثابه جنایت علیه بشریت ۱۰۶
- ۳- تروریسم به مثابه ژنوساید ۱۱۳
- ۱-۳ ژنوساید فیزیکی: ۱۱۴
- ۲-۳ ژنوساید بیولوژیکی: ۱۱۴
- ب) تروریسم به عنوان یک جنایت بین‌المللی فی نفسه ۱۱۶
- ۱- پذیرش نظریه تروریسم به عنوان یک جنایت بین‌المللی بطور فی نفسه ۱۱۹
- ۲- رد نظریه تروریسم به عنوان یک جنایت بین‌المللی بطور فی نفسه ۱۲۲
- ۳- مسئله تروریسم به عنوان یک جنایت بین‌المللی فی نفسه و دیوان بین‌المللی کیفری ۱۲۵
- مبحث دوم: پیشگیری از تروریسم ۱۲۷**
- گفتار اول: پیشگیری وضعی از تروریسم ۱۲۸**
- الف) پیشگیری کنشی ۱۲۹
- ۱- در سطح ملی ۱۲۹
- ب) پیشگیری واکنشی ۱۳۰
- ۱- قوانین ماهوی ۱۳۰
- ۱-۱ امنیت پرواز ۱۳۰
- ۱-۲ تروریسم علیه اشخاص ۱۳۱
- ۲- قوانین شکلی ۱۳۱

۱۳۱ ۱-۲ صلاحیت
۱۳۲ ۲-۲ قوانین ناظر بر استرداد
۱۳۳ گفتار دوم: پیشگیری اجتماعی از تروریسم
۱۳۴ الف) پیشگیری اجتماعی جامعه‌مدار
۱۳۵ ب) پیشگیری اجتماعی رشد‌مدار از تروریسم
۱۳۶ ج) محدودیت‌های پیشگیری اجتماعی از جرائم تروریستی
۱۳۶ ۱- محدودیت‌های ناشی از ماهیت تدابیر پیشگیرانه اجتماعی
۱۳۷ ۲- محدودیت‌های ناشی از فضای سایبر
۱۴۱ نتیجه گیری :
۱۴۴ فهرست منابع و مآخذ

مقدمه

۱- تعریف موضوع

واژگان تروریست و تروریسم در بیشتر اخبار سیاسی تلویزیون ، روزنامه ، رادیوها دیده و شنیده می‌شود.

ترس به معنای وحشت می باشد که ریشه واژه های فوق الذکر می باشد. بطور مختصر تروریسم را می توان به اعمال خشونت آمیزی اطلاق نمود که همراه با رعب و وحشت و با انگیزه های سیاسی، مذهبی و بدون کسب منفعت شخصی ارتکاب می یابد.

۲- علت انتخاب موضوع

بشر به سابقه تاریخ با ترور دست و پنجه نرم می کند. همواره در طول تاریخ ، زورمندان و ضعفا ، هر دو جهت ترساندن دیگری به آن متوسل شده اند. تاریخ ، اقدامات تروریستی بیشماری را در دل خویش جای داده است. بیگناهان زیادی جان خود را در این راه از دست داده اند، امنیتشان متزلزل زندگیشان تحت تاثیر عواقب سوء آن قرار گرفته است. امروزه با شدت گرفتن عملیات گروه های تروریستی در سطح جهان ضرورت مبارزه با آن غیر قابل انکار است اما در این میان با استفاده از دستگاه های تبلیغاتی سعی می گردد گروه هایی را متهم به اعمال تروریستی نمایند بدیهی است بدون شناخت این پدیده امکان مقابله موثر با آن دشوار خواهد بود. در این میان سوالاتی مطرح می شود.

۳- سوال ها و فرضیه های تحقیق

۱- مهمترین عوامل بروز تروریسم و شیوع آن در جهان چیست؟

۲- مهمترین پیامد های منفی تروریسم کدام است؟

۳- جایگاه پیشگیری اجتماعی در مقابله با تروریسم چیست؟

۴- راهکارهای پیشگیری وضعی در مقابله با تروریسم کدام است؟

با تعمق در سوالات فوق فرضیه های زیر در ذهن انسان شکل می گیرد.

۱- به نظر می رسد وجود تبلیغات اجتماعی، بی توجهی به حقوق اقلیت ها و تحقیر آنان از مهمترین عوامل بروز تروریسم در جهان است.

۲- امنیت گرایی به جای عدالت محوری در حقوق کیفری و ایجاد ناامنی در اجتماع، رکود در امر توسعه، فراهم شدن بستری برای مداخله بیشتر در امور کشور ها از مهم ترین آثار منفی تروریسم می باشد.

۳- از بین بردن تبعیضات اجتماعی، توجه به کرامت همه انسانها و ترویج فرهنگ برابری و تحمل آرا و عقاید مخالفین می تواند از تروریسم جلوگیری کند.

۴- با بکار گیری نیروهای مجرب پلیس و آموزش آنان و استقرار آنان در اماکن ، خطر تقویت مرزها استفاده بیشتر از دوربین های مدار بسته و... می تواند مانع تحقق تروریسم شود.

۴- نوع و روش تحقیق

روش پژوهش در باب هر مسئله متفاوت می باشد تحقیقات را از یک منظر به دو نوع کتابخانه ای و میدانی تقسیم می گردد. در روش کتابخانه ای اطلاعات از طریق تحقیق و تفحص در کتاب ها مقالات روزنامه ها حاصل می گردد. روش میدانی به بررسی عملی این پدیده با استفاده از مصاحبه و بررسی وضعیت این بزهکاران بدست می آید.

با توجه به نوع پژوهش روش های گردآوری اطلاعات از طریق اسناد، مصاحبه، پرسشنامه و ... می باشد روش گردآوری پژوهش حاضر به صورت کتابخانه ای است.

۵- مشکلات تحقیق

باید اذعان کرد که مبحث جرم شناسی تروریسم متناسب با وضعیت ان در کشور ما مورد بررسی قرار نگرفته است و منابع نگاشته شده در این زمینه محدود است. در منابع موجود بیشتر از لحاظ تاریخی یا نوع خاص مورد بررسی قرار گرفته است. از طرفی در انجام تحقیق نهاد های ذیصلاح نیز از همکاری در این زمینه خودداری می نمایند. اما آنچه مایه دلگرمی است همکاری اساتید فرزانه است که راهکارهای مناسب در جبران این نقایص راهگشا و مشوق اینجانب بوده اند.

۶- بیان فصل بندی اجمالی

در این تحقیق در سه فصل به موضوع مذکور پرداخته شده است. در فصل اول، که عنوان آن (تبیین مفاهیم، پیشینه، جلوه ها و ویژگی های جرائم تروریستی) می باشد ترور را تعریف کرده و انواع آن را بر شمرده و به طور مختصر تاریخچه آن ذکر شده است. فصل دوم به (تئوری های جرم شناسی تروریستی ، تبیین فراوانی و تحلیل عوامل جرائم تروریستی) اختصاص داده شده است که نظرات اساتید و تئوری های جرم شناسی تروریسم و آمار و ارقام و عوامل جرائم تروریستی مورد بررسی و کنکاش قرار گرفته است. در فصل سوم که (آثار تروریسم و ضرورت های مقابله با آن و راهکار ها) نام دارد آثار فردی و اجتماعی این پدیده ذکر شده و علل لزوم مقابله با آن مورد بررسی قرار گرفته و در پایان نیز راهکارهایی جهت مقابله با آن ارائه گردیده است.

فصل اول :

تبیین مفاهیم، پیشینه، جلوه ها و ویژگیهای جرائم تروریستی

قرن بیستم قرن پیشرفت تکنولوژی، آزادی نسبی اندیشه و برابری انسانها و تحول در اندیشه های سیاسی می باشد. پیشرفت تکنولوژی همانطور که باعث رهنمود بشر به رفاه و آسایش گردید، معضلات جدید نیز به همراه داشت. به طور مثال در دهه ی اخیر با وقوع حملات تروریستی ۱۱ سپتامبر، انفجارهای تروریستی در سطح جهان مانند، ترور شخصیت های مطرح همانند احمدشاه مسعود از فرمانده مبارزین افغان، سرلشکر شهید علی صیاد شیرازی، رفیق حریری نخست وزیر فقید لبنان و بی نظیر بوتو نخست وزیر اسبق پاکستان ضرورت بررسی جرایم جدید به صورت پدیده ای نسبتاً فراگیر را اجتناب ناپذیر ساخته است. حقوقدانان سعی نموده اند که به تعریف واحدی در این خصوص دست یابند اعضای سازمان ملل متحد نیز سعی نمودند دیدگاه مشترکی در خصوص تروریسم اتخاذ نمایند. بدین منظور در سال ۱۹۷۲، مجمع عمومی سازمان ملل کمیته موقت تروریسم را ایجاد نمود که به تعریفی از تروریسم پردازد در این کمیته بحث هایی در مورد معنی تروریسم صورت گرفت. هر گروهی خصوصیتی را در تعریف تروریسم مدنظر قرار داده بوده به علت اختلاف دیدگاه و منافع کشورهای مختلف علی رغم گذشت ۷ سال این کمیته نتوانست به تعریف واحد، جامع و مانعی در تعریف تروریسم دست یابد. پس از گذشت سالها از جنگ جهانی و بسامان شدن سازمان ملل، مشکلات عدیده ای هنوز بر سر تعریف تروریسم وجود دارد.

لزوم آشنایی با مفاهیم تروریسم اجتناب ناپذیر می باشد زیرا که تروریسم در ادبیات سیاسی بسیاری از کشورهای جهان به عنوان یک مسئله یا موضوع امنیتی جهان مطرح بوده و پس از حادثه ۱۱ سپتامبر و تبعات آن به عنوان یکی از مهمترین مسائل امنیت بین المللی مطرح گردیده است. ایالات متحده آمریکا در تبدیل شدن موضوع مقابله با تروریسم به یک موضوع جهانی و در نتیجه گنجاندن ایده، عقاید و منافع خود در درون آن، نقش اساسی دارد. در ضرورت برخورد با آن تقریباً اجماع جهانی وجود دارد اما به علت کلی و اجمالی بودن تروریسم، دولتها و ملل مختلف برداشت های اختصاصی خود را در این خصوص دارند. به علت پیشرفت تکنولوژی و استفاده تروریست ها از آن در اعمال خود این پدیده به یک پدیده امنیت جهانی مبدل گردیده است به طوری که بعضی از دولتها، گروهی را به عنوان گروه تروریستی شناخته، حال آنکه دولتی دیگر آنها را آزادی بخش می داند، به نظر می رسد گروههایی تروریستی با گروههای آزادی بخش تفاوت هایی به باریکی مو داشته باشند. لذا به نظر می رسد دستیابی به تعریفی واحد و بین المللی در مورد بزه تروریسم اجتناب ناپذیر و دشوار باشد.

دستیابی به عناصر هر جرمی بدون شناخت پیشینه آن اگر غیر ممکن نباشد دشوار خواهد بود. پس در جهت شناخت بیشترین پدیده شوم بررسی آن از دوران باستان تا معاصر ضروری به نظر می رسد.

به طور مثال بررسی اقدامات تروریستی و شیوه آن و تطبیق آن با جهان معاصر تحول تاریخی این پدیده را در طول تاریخ جلوه گر می سازد. مثلاً در دوران باستان بیشتر انگیزه تروریست ها از ترور شخصیت سیاسی یا گاهی مذهبی اغلب حذف فیزیکی فرد مورد نظر بوده است تا با این اقدام وی را از گردونه رقابت خارج نمایند. زیرا توان مقابله با رقیب با اقدامات سیاسی، نظامی و مذهبی را نداشتند اما در حال حاضر انگیزه اقدامات تروریستی اغلب ایجاد جو رعب و وحشت در جهت اعمال فشار بر حکومت و گروه های هدف، وادار کردن به پذیرش درخواست تروریست ها و تغییر اهداف و برنامه ریزی ها صورت می گیرد. تفاوت دیگر اعمال تروریستی در دوران تاریخی قبل با جهان معاصر، ساختار تشکیلاتی می باشد. تروریست های قبل از دوران معاصر، بیشتر به طور فردی و بدون ساختار منظم اعمال تروریستی را مرتکب می شدند اما امروزه گروه های تروریستی بیشماری در سطح جهان با ساختاری منظم به ارتکاب اعمال تروریستی دست می یازند. گروه هایی همانند سازمان مجاهدین خلق، گروهی تروریستی در کشوری خاص، سازمانهایی مانند پژاک گروه های تروریستی کرد، گروهی تروریستی با هدفی منطقه ای، گروه تروریستی القاعده با اهدافی جهانی به فعالیت می پردازند. قطعاً برخورد و مبارزه با اینها یکسان نخواهد بود.

در این قسمت از تحقیق، پیشینه تاریخی آن نیز با توجه به ضرورت تاریخی فوق الذکر بررسی خواهد شد.

اعمال تروریستی با روش های گوناگون و با انگیزه های مختلفی ارتکاب می یابند. جلوه های بروز ترور نیز متفاوت است که در این فصل مورد بررسی قرار خواهد گرفت. تروریسم سیاسی، مذهبی، اجتماعی، قومی و... جلوه های اعمال تروریستی می باشند. شناخت جلوه های اعمال تروریستی باعث کشف تفاوت های آنها و دستیابی به راهکارهایی متفاوت با آن منجر خواهد گردید. با توجه به تفاوت انگیزه های تروریست ها از ارتکاب اعمال تروریستی به انواع مختلفی منقسم می گردد. مثلاً تروریست هایی که در پی کسب قدرت سیاسی اقدام به ترور اشخاص مینمایند، مرتکب تروریسم سیاسی می گردند. عده ای از مذهبی های متعصب صرفاً دیدگاه مذهبی خویش را غایت ادیان می دانند و در پی کسب قدرت به دست رهبران مذهبی خویش می باشند. اینان هر فرقه یا دینی دیگر را محکوم به اطاعت از خویش می دانند و به تصور خویش سعی می کنند باعث رستگاری انسان شوند و در جهت نیل به این اهداف از هیچ عمل رویگردان نیستند همانند فرقه مذهبی که در ژاپن به تصور رسیدن آخرالزمان اقدام به انتشار گاز سمی در مترو توکیو نمود.

در تقسیم بندی انواع تروریسم با تمرکز به موارد ذیل تقسیم بندی ما متنوع خواهد بود: مبتنی بر عامل کار، سیاست محور، چند بعدی و هدفمندی آن می باشد.

تهدید جدی امنیت، ناگهانی یا غیر قابل پیش بینی بودن، گستردگی یا وسعت، شدت یا وخامت پیامدهای تروریستی، توجیه وسیله توسط هدف، ساختار تشکیلاتی، فاجعه بار بودن و صدمات جدی فیزیکی از پیامدهای اقدامات تروریستی می باشد. ویژگیهای مزبور باعث تفکیک تروریسم از جرایم عادی گردیده است. آنچه اقدامات تروریستی را از سایر اقدامات مجرمانه تفکیک می نماید انگیزه، نیت و ویژگیهای اختصاصی تروریسم می باشد. چنانچه این ویژگیها مد نظر قرار نگیرد ممکن است به علت تشابه بعضی از ارکان بزه با سایر جرایم مشتبه گردد لذا شایسته است ویژگیهای اقدامات تروریستی با بررسی دقیق و موشکافانه مشخص گردد تا بتوان از آن جهت مقابله با آن اقدامات منتفع گردد.

مبحث اول : مفاهیم و پیشینه

می توان، با توجه به تمام شاخصه های مورد نظر و تعاریفی که در فرهنگ ها و دایره المعارف ها جمع بندی شده به مفهوم تروریست نائل آمد. ابتدا باید به عامل تفکیک کننده اعمال تروریستی از سایر جرائم توجه نمود. به نظر می رسد آنچه باعث تفکیک این دو از یکدیگر میباشد قصد است. زیرا فردی که به اقدامات تروریستی می پردازد قصدش ایجاد وحشت با اعمال خشونت آمیز جهت وادار کردن دولتها به اعطای درخواست های تروریست ها از طریق فشار افکار عمومی می باشد. اما مجرم معمولی قصدش از ارتکاب اعمال مجرمانه، کسب منفعت شخصی یا انتقام جویی می باشد. انگیزه فردی تروریست مشتمل بر انگیزه های مذهبی، قومی، اجتماعی و... می باشد.

در جرم تروریسم برعکس جرایم دیگر، قربانی گاهی به طور تصادفی از میان جمعیتی هدف قرار می گیرد و هدف تروریسم پیام رسانی است و با این اقدامش به هدف اصلی خود نائل می شود و به ایجاد خشونت در طرف مقابل یا جامعه می پردازد.

ترور به عنوان اقدامی خشونت آمیز قدمتی به طول تاریخ بشر دارد. شاید بتوان گفت از همان زمانی که بشر جامعه تشکیل داد فردی به عنوان فرمانروا و دیگران به عنوان فرمانبردار او شناخته شدند و به نوعی پیشینه ترور آغاز شد. قدمت ترور به معنی مدرن آن به زمان انقلاب فرانسه باز می گردد اما این امر مانع از آن نیست که ترورهای ماقبل آن در طول تاریخ نادیده گرفته شود.

در طول تاریخ پادشاهان، مخالفان حکومت ها، گروه های مذهبی مورد هدف تروریست ها بوده اند. به طوری که بسیاری از امپراطوران بومی به وسیله ی تروریست ها به قتل رسیدند. دسیسه چینی هایی که در روم باستان اتفاق افتاد باعث شد که، هرکس که به امپراطوری می رسید با دسیسه چینی